

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 2/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2007 predbežne prerokoval návrh Ing. L. P., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/75/06-K zo 16. októbra 2006, za účasti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií, a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. L. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 16. januára 2007 doručený návrh Ing. L. P. (ďalej len „navrhovateľka“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/75/06-K zo 16. októbra 2006 (ďalej len „namietané rozhodnutie“).

Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím uložil výbor navrhovateľke „... ako verejnej funkcionárke, členke dozornej rady S. š. p. B. v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára a to vo výške 17.274,- Sk...“. Výbor uložil navrhovateľke pokutu na tom základe, že ako verejná funkcionárka porušila povinnosť podať v ustanovenej lehote oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej aj „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“).

Navrhovateľka odôvodnila svoj návrh tým, že „Ako zamestnanec Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v štátnozamestnaneckom pomere som v roku 2005 vykonávala výkon funkcie predsedníčky dozornej rady S., š. p. Predmetnú funkciu som ako štátny zamestnanec vykonávala bez akéhokoľvek nároku na odplatu. Z dôvodu, že som podávala v lehote do 30 dní odo dňa vzniku štátnozamestnaneckého pomeru majetkové priznanie v zmysle ustanovenia § 54 zák. č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa stavu k 31. 12. predchádzajúceho kalendárneho roka Služobnému úradu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky som nechtiac opomenula aj svoju oznamovaciu povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona 357/2004 Z. z. v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií“.

Ďalej navrhovateľka poukázala na to, že „V danom čase som musela riešiť vážne rodinné problémy týkajúce sa veľmi zlého zdravotného stavu môjho manžela a mojej matky.

Od 1. januára 2006 som bola desať mesiacov nezamestnaná, môj manžel bol na dlhodobo práceneschopný a mám vyživovaciu povinnosť voči mojej maloletej nezaopatrenej dcérke S., (...). Takže predmetné Rozhodnutie Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií má veľmi tvrdý dopad nielen na moju momentálnu finančnú situáciu ale zároveň má veľmi tvrdý dopad aj na finančnú situáciu celej našej rodiny“.

S odvolaním sa na uvedené dôvody navrhovateľka žiada, „aby Ústavný súd Slovenskej republiky Rozhodnutie Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií číslo: VP/75/06-K zmiernil alebo zamietol v časti výšky pokuty, ktorá mi bola stanovená citovaným rozhodnutím v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára a to vo výške 17.724,- Sk“.

II.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde je účastníkom konania navrhovateľ a výbor.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Z obsahu spisu výboru sp. zn. VP/75/06-K ústavný súd zistil, že 6. júna 2006 bolo navrhovateľke zaslané oznámenie výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, a to na základe uznesenia výboru č. 182 z 20. apríla 2006.

K uzneseniu výboru č. 182 z 20. apríla 2006 navrhovateľka vo vyjadrení z 24. júla 2006 uviedla, že v lehote 30 dní od ujatia sa funkcie podala zakladateľovi – Služobnému úradu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky majetkové priznanie podľa § 54 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov. Poukázala tiež na to, že funkciu predsedníčky dozornej rady štátneho podniku S. B. vykonávala bez nároku na odmenu. Ku skutočnosti, že oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu nepodala, sa vôbec nevyjadрила.

Následne výbor uznesením č. 103 zo 16. októbra 2006 konštatoval, že tým, že mu navrhovateľka v stanovenej lehote nepodala oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, porušila v tomto článku uloženú povinnosť, za čo jej v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Žiadosťou sp. zn. VP/75/06-K z 25. októbra 2006 vyzval predseda výboru likvidátora štátneho podniku S. B. o oznámenie výšky mesačného platu navrhovateľky, ktorý poberala za výkon verejnej funkcie v roku 2005. Z oznámenia likvidátora štátneho podniku S. B. zo 6. novembra 2006 vyplýva, že „... navrhovateľka nepoberala za činnosť v dozornej rade v roku 2005 žiadnu odmenu“.

Po zistení relevantných skutočností vydal výbor 7. decembra 2006 rozhodnutie zo 16. októbra 2006, ktorým navrhovateľke v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume 17 274 Sk. V odôvodnení rozhodnutia výbor uviedol, že je nesporné, že navrhovateľka nesplnila povinnosť, ktorá pre ňu ako verejnú funkcionárku vyplývala z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, pretože oznámenie za rok 2005, ktoré mu mala podľa citovaného ústavného zákona podať k 31. marcu 2006, vôbec nepodala.

Rozhodnutie výboru zo 16. októbra 2006 bolo navrhovateľke doručené 15. decembra 2006.

K návrhu navrhovateľky na preskúmanie namietaného rozhodnutia v konaní pred ústavným súdom zaujal na základe výzvy ústavného súdu z 23. januára 2007 stanovisko aj výbor prostredníctvom svojho predsedu, a to vyjadrením sp. zn. RD-291/2007-PO z 1. februára 2007, v ktorom okrem iného uviedol, že dôvody, ktorými

navrhovateľka argumentuje, ju nezabávajú povinnosti podať príslušné oznámenie podľa označeného ústavného zákona.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti možno konštatovať, že navrhovateľkine argumenty vo svojej podstate smerujú k ospravedlneniu jej konania neznalosťou ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a osobnými dôvodmi, ktoré by mal podľa nej ústavný súd zohľadniť ako hodné osobitného zreteľa.

Ako vyplýva z § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je jednoznačne obmedzený výlučne na posúdenie konania navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti vyplývajúce pre neho z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ďalším krokom determinujúcim konanie ústavného súdu o opravnom prostriedku je konkrétne rozhodnutie výboru, a v neposlednom rade je ním návrh navrhovateľa, ktorým žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie preskúmal.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tento ústavný zákon sa vzťahuje na funkcie riaditeľa štátneho podniku a členov dozornej rady štátneho podniku, ktorých do funkcie ustanovuje štát.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejným funkcionárom na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu

vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie **a)** či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2, **b)** aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára, **c)** aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky, **d)** svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára, **e)** svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a nepľnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu oznámenie podľa odseku 1 podáva iný verejný funkcionár určenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Navrhovateľka bola do funkcie predsedníčky dozornej rady štátneho podniku ustanovená ministrom hospodárstva Slovenskej republiky s účinnosťou od 6. septembra 2004. Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľka ako verejná funkcionárka bola v zmysle citovaných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu povinná predložiť výboru oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok do 31. marca 2006.

Pretože tak neurobila, začal výbor voči nej konanie, výsledkom ktorého bolo prijatie namietaného rozhodnutia.

Následne navrhovateľka iniciovala na ústavnom súde začatie konania o preskúmaní rozhodnutia výboru zo 16. októbra 2006 vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným. V rámci tohto konania ústavný súd zistil, že rozhodnutie výboru, ktorým konštatoval

porušenie povinnosti navrhovateľkou a v ktorom jej za porušenie tejto povinnosti uložil pokutu, bolo vydané v súlade s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí navrhovateľ preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s týmito ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z citovaného ústavného zákona neporušil.

Z podaného návrhu, ale aj z pripojených listinných dôkazov je zrejmé, že navrhovateľka nijako nespochybňuje porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a nepopiera, že písomné oznámenie nepodala v stanovenej lehote, t. j. do 31. marca 2006.

Preskúmaním návrhu navrhovateľky, spisu výboru sp. zn. VP/75/06-K, namietaného rozhodnutia zo 16. októbra 2006, ako aj s prihliadnutím na ďalšie s vecou súvisiace skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že návrh navrhovateľky je zjavne neopodstatnený.

Zjavná neopodstatnenosť predmetného návrhu vyplýva v podstate z toho, že jeho odôvodneniu chýba akúkoľvek argumentáciu v tom smere, že by konanie navrhovateľky nebolo v rozpore s právami a povinnosťami uloženými jej ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, a teda neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by ústavný súd mohol kvalifikovať ako relevantné v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde. Z toho dôvodu ústavný súd návrh už po jeho predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnený.

Navrhovateľka poukazujúc na negatívny dopad, ktorý by pre ňu a jej rodinu malo zaplatenie pokuty uloženej namietaným rozhodnutím, sa svojím návrhom domáha toho, aby ústavný súd namietané rozhodnutie „... zmiernil alebo zamietol v časti výšky pokuty...“.

Z citovaných ustanovení § 73a a 73b zákona o ústavnom súde však jednoznačne vyplýva, že takýto návrh navrhovateľky je nad rámec právomoci ústavného súdu vymedzenej v jeho označených ustanoveniach, keďže navrhovateľka sa domáha, aby ústavný súd prijal v konaní o preskúmaní rozhodnutia Národnej rady Slovenskej republiky vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom rozhodnutie, na ktoré v tomto type konania ústavný súd nie je oprávnený. Zákon o ústavnom súde totiž nepriznáva ústavnému súde vo vzťahu k pokutám uloženým verejným funkcionárom podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu moderačné oprávnenie ani možnosť zamietnuť napadnuté rozhodnutie v časti uloženej pokuty.

Ústavný súd pripomína, že je štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti), a jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasl. ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a nemôže sa zaoberať podaniami, ktorými sa fyzické osoby domáhajú niečoho, čo podľa ústavy a zákona o ústavnom súde nemôže prerokúvať a rozhodnúť.

Na základe uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že predmetný návrh možno odmietnuť aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jeho prerokovanie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu navrhovateľky po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd poznamenáva, že v konaní o preskúmaní rozhodnutia výboru vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom rozhoduje ústavný súd v súlade s § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veci samej buď uznesením, ktorým potvrdí napadnuté rozhodnutie výboru alebo nálezom, ktorým napadnuté rozhodnutie výboru zruší. Pretože osobitná úprava konania o preskúmaní

rozhodnutia výboru vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom obsiahnutá v ustanoveniach § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde neustanovuje, pokiaľ ide povinnosť predbežného prerokovania každého návrhu na neverejnom zasadnutí, inak (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde), je podľa názoru ústavného súdu aj v týchto konaniach potrebné uplatniť postup podľa § 25 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde. Z uvedeného vyplýva, že senát ústavného súdu môže odmietnuť návrh už po jeho predbežnom prerokovaní, a to v prípade, že zistí existenciu niektorého z dôvodov uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Takýmto dôvodom je aj zistenie, že podaný návrh je celkom nedôvodný a evidentne bez nutnosti ďalšieho skúmania ho možno kvalifikovať ako návrh zjavne neopodstatnený. V takomto prípade nepovažuje ústavný súd za nevyhnutné ani za účelné rozhodovať najskôr o prijatí návrhu na ďalšie konanie a následne v konaní vo veci samej napadnuté uznesenie výboru uznesením potvrdiť.

Záverom ústavný súd dodáva, že návrh navrhovateľky mal aj nedostatky spočívajúce v nesplnení zákonom predpísaných náležitostí podľa § 20 a § 73a a nasl. zákona o ústavnom súde; týmito sa vzhľadom na odmietnutie sťažnosti nepovažoval za potrebné osobitne zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2007